

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 17 marca 1976 r.

w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w zakładach pracy.

Na podstawie art. 208 § 1 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej oraz po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. W zakładach pracy w powietrzu otaczającym stanowiska pracy najwyższe dopuszczalne stężenia substancji i natężenia innych czynników szkodliwych dla zdrowia nie mogą przekraczać wartości określonych w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. 1. Właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, zwany dalej „inspektorem sanitarnym”, może na wniosek zakładu pracy wydać w uzasadnionych wypadkach zezwolenie na okresowe przekraczanie najwyższych dopuszczalnych stężeń lub natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, jeżeli występujące na stanowiskach pracy stężenia lub natężenia tych czynników nie spowodują ujemnych skutków dla zdrowia i życia pracowników przy zachowaniu odpowiednich środków zabezpieczających oraz szczególnych środków profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, inspektor sanitarny wydaje na okres niezbędny do poprawy warunków pracy, nie dłuższy jednak niż 3 lata, po przedstawieniu przez zakład pracy planu poprawy warunków pracy oraz określeniu środków zabezpieczających na stanowiskach, na których przekraczane są najwyższe dopuszczalne stężenia lub natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia.

3. Inspektor sanitarny w zezwoleniu, o którym mowa w ust. 1:

- 1) określa warunki, w jakich powinna odbywać się praca na stanowiskach objętych zezwoleniem, a w szczególności środki ograniczające szkodliwy wpływ środowiska na zdrowie pracowników oraz zakres niezbędnej profilaktycznej ochrony ich zdrowia;
- 2) zobowiązuje zakład pracy do podjęcia niezbędnych określonych przedsięwzięć, wynikających z przedstawionego planu poprawy warunków pracy, zmierzających do usunięcia lub ograniczenia występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych dla zdrowia.

4. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, inspektor sanitarny może cofnąć przed upływem terminu ważności, je-

żeli stwierdzi, że zakład pracy nie zachowuje warunków, o których mowa w ust. 1 i 3.

§ 3. 1. Inspektor sanitarny może przedłużyć w uzasadnionych wypadkach termin ważności zezwolenia, o którym mowa w § 2, na okres nie dłuższy jednak niż 2 lata, jeżeli obiektywne przyczyny uniemożliwiają zakładowi pracy usunięcie lub ograniczenie występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych dla zdrowia.

2. Inspektor sanitarny może ponownie przedłużyć termin zezwolenia lub wydać zezwolenie na okres dłuższy niż określony w § 2 po uprzednim uzyskaniu zgody Głównego Inspektora Sanitarnego.

§ 4. Główny Inspektor Sanitarny wydaje szczegółowe wytyczne dla organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie stosowania przepisów § 2 i 3.

§ 5. 1. Z wnioskiem o wydanie zezwolenia, o którym mowa w § 2, zakład pracy może wystąpić w terminie nie

przekraczającym 1 roku od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

2. O każdym wystąpieniu o wydanie zezwolenia oraz o jego przedłużeniu zakład pracy jest obowiązany powiadomić jednostkę nadrzędną i właściwego inspektora pracy.

§ 6. W związku z art. XXIV Przepisów wprowadzających Kodeks pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 142) tracą moc § 22 ust. 3, § 36 ust. 1 lp. 3 i § 109 oraz powołanie § 22 ust. 3 w § 23 i 25 instrukcji w sprawie warunków higieniczno-sanitarnych obowiązujących w nowo budowanych lub przebudowywanych zakładach przemysłowych, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. (Dz. U. z 1959 r. Nr 53, poz. 316 i z 1963 r. Nr 18, poz. 97).

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1976 r.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: *T. Rudolf*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 17 marca 1976 r. (poz. 77).

W Y K A Z

najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

A.

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m ³
1	Aceton	200
2	Akroleina	0,5
3	Akrylan metylu	20
4	Akrylonitryl	10
5	Aldrin (1,2,3,4,10,10-sześciochloro-1,4,4a,5,8,8a-sześciocyklo-endo-1,4-egzo-5,8-dwumetanonaftalen)	0,01
6	Allilowy alkohol	2
7	Amoniak	20
8	Amylowy alkohol (alkohol izoamyłowy)	100
9	Anilina	5
10	Antymon	0,5
11	Antymonowodór	0,2
12	Arsen i jego związki nieorganiczne (w przeliczeniu na As)	0,3
13	Arsenowodór	0,2
14	Azotowy kwas	10
15	Azotu tlenki	5
16	Bar (związki rozpuszczalne)	0,5
17	Benzen	30
18	Benzydyna	0

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m ³
19	Benzyna: a) ekstrakcyjna*) b) lakowa	500 300
20	Beryl	0,001
21	Brom	0,7
22	Bromowodór	7
23	Butadien	100
24	Butoksyetylowy alkohol	100
25	Butylowy alkohol	200
26	Chlor	1,5
27	Chlorobenzen	50
28	Chloroetylowy alkohol (chlorohydryna etylenowa)	10
29	p-chlorofenol	1
30	Chloroform	50
31	Chloronitropropan (1-chloro-1-nitropropan)	50
32	Chloropren (2-chloro-1,3-butadien)	2
33	p-chlorostyren	50
34	Chlorowodór	5
35	Chromiany	0,1
36	Chloru dwutlenek	0,3
37	Cyjanowodór i cyjanki (w przeliczeniu na HCN)	0,3
38	Cykloheksan	80
39	Cykloheksanol	20
40	Cykloheksanon	20
41	Cykloheksen	300
42	Cynku tlenek (dymy) w przeliczeniu na Zn	5
43	Cyrkon	5
44	1.1. 2.2-czterochloroetan	5
45	Czterochlorek węgla	20
46	Czterochloroetylen (perchloroetylen)	60
47	Czterooctylek ołowiu	0,005

*) Obowiązuje równoległe oznaczenie stężeń benzenu w powietrzu.

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m ³
48	DDT (dwuchlorodwufenylotrójchloroetan)	0,1
49	Dekalina (dekahydronaftalen)	100
50	Dichlorfos (DDVP)/0,0-dwumetylo-0-/2,2-dwuchlorowinylo/-fosforan)	1
51	Dieldrin (1,2,3,4,10,10-sześciochloro-6,7-epoksy-1,4,4a,5,6,7,8,8a-ośmiohydro-endo-1,4-egzo-5,8-dwumetanonaftalen)	0,01
52	Dioksan (dwutlenek dwuetylenu)	10
53	Dowtherm (mieszanina dwufenylu i tleuku dwufenylu w stosunku wagowym 26,5 : 73,5)	10
54	Dwubromoetan (1,2-dwubromoetan)	100
55	Dwuchlorobenzen (izomery orto i para)	20
56	Dwuchloroczterofluoroetan (Freon 114)	5.000
57	Dwuchlorodwuetylowy eter	10
58	Dwuchlorodwufiuorometan (Freon 12)	4.000
59	Dwuchloroetylen	50
60	Dwuchloroetan	50
61	Dwuchlorofenoksyoctowy kwas (2-4-D)	7
62	Dwuchlorofluorometan (Freon 21)	2.000
63	Dwuchloronitroetan (1,1-dwuchloro-1-nitroetan)	30
64	Dwuchloropropan	50
65	Dwuchlorostyren	50
66	Dwuetyloamina	30
67	Dwuetylowy eter	300
68	Dwufenylu pochodne chlorowane	1
69	Dwumetyloanilina (N-dwumetyloanilina)	5
70	Dwumetyloformamid	10
71	Dwumetylowy siarczan	1
72	Dwunitrobenzen	1
73	Dwunitrochlorobenzen	1
74	Dwunitrofenol	0,05
75	Dwunitroizopropylfenol (DNPP)	0,05
76	Dwunitro-o-krezol (DNOC)	0,05
77	Dwunitrotoluen	1

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m ³
78	Endrin (1,2,3,4,10,10-sześciochloro-6,7-epoksy-1,4,4a,5,6,7,8,8a-ośmiohydroendo-1,4-endo-5,8-dwumetanonaftalen)	0,01
79	Epichlorohydryna	1
80	Etoksyetylowy alkohol	200
81	Etylenodwuamina	2
82	Etylenu tlenek	1
83	Etyloamina	5
84	Etylobenzen	100
85	Etylowy alkohol	1.000
86	Etylu bromek	50
87	Etylu chlorek	200
88	Etylu krzemian	80
89	Fenol	10
90	p-Fenylodwuamina	0,1
91	Fluor	0,05
92	Fluorki jako HF np. CaF ₂ i Kriolit	1
93	Fluorotrójchlorometan (Freon 11)	500
94	Fluorowodór	0,5
95	Formaldehyd	2
96	Fosforu pięcioletek	1
97	Fosforowodór	0,1
98	Fosfor żółty	0,03
99	Fosgen	0,5
100	Ftalowy bezwodnik (pary i areozole kondensacyjne)	1
101	Furfurol	10
102	Glinu tlenek	2
103	Heksan	400
104	Heksogen (cyklo-trójmetyleno-trójnitroamina)	1
105	Heptan (n-heptan)	200
106	Hydrochinon (p-dwuhydroksybenzen)	2
107	Izoforon (2,5,5-trójmetylocykloheksanou)	5

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m ³
108	Izopren	100
109	Izopropylowy eter	1.000
110	Jod	1
111	Kadmu tlenek (dymy) w przeliczeniu na Cd	0,1
112	Kaprolaktam (cykloheksanoizooksym)	10
113	Karbaryl (1-naftylo-N-metylo-karbaminian)	1
114	Kobalt	0,5
115	Krezol (mieszanina izomerów)	5
116	Ksylen	100
117	Magnezu tlenek	15
118	Malation (0,0-dwumetylo-S/1,2-dwukarboetoksyetylo/-dwutiofosforan)	15
119	Mangan i jego związki nieorganiczne (w przeliczeniu na Mn)	0,3
120	Metakrylan metylu	50
121	Metylodemeton (0,0-dwumetylo-S-2, etylomerkapto-etylo/-tiofosforan)	0,1
122	Metoksychlor (2,2-dwu-/p-metoksyfenylo/-1,1 1-trójchloroetan)	15
123	Metoksyetylowy alkohol	50
124	Metylal (dwumetoksymetan)	1.000
125	Metyleno-bis-fenyloizocyjanian	0,05
126	Metylenu chlorek (dwuchlorometan)	50
127	Metyloamina	5
128	Metylobutyloketon	200
129	Metylocykloheksan	500
130	Metylocykloheksanol	50
131	Metylocykloheksanon	50
132	Metyloetyloketon	200
133	Metyloizobutyloketon (heksan)	200
134	Metyloparation (0,0-dwumetylo-0/p-nitrofenylo/-tionofosforan)	0,1
135	Metylopropyloketon (pentanon)	100
136	Metylowy alkohol (metanol)	100
137	Metylu bromek	5

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m ³
138	Metylu chlorek	20
139	Metylu jodek	10
140	Mezetylu tlenek	20
141	Miedź (pyły tlenków i nierozpuszczalne sole miedzi) (dymy tlenków i sole rozpuszczalne)	1 0,1
142	Molibden	4
143	Mrówczan etylu	100
144	Nafta	300
145	Naftalen	20
146	Naftalenu pochodne chlorowane	0,5
147	α -Naftyloamina	0
148	β -Naftyloamina	0
149	Nikotyna	0,5
150	Nitrobenzen	3
151	Nitrochlorobenzen	1
152	Nitroetan	30
153	Nitrogliceryna	2
154	Nitrometan	30
155	Nitropropan	30
156	Nitrotoluen	3
157	Octan amylu	100
158	Octan n-butylu	200
159	Octan etoksyetylu	100
160	Octan etylu	200
161	Octan metoksyetylu	100
162	Octan metylu	100
163	Octan propylu	200
164	Octan winylu	10
165	Octowy aldehyd	5
166	Octowy bezwódnik	10

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m ³
167	Octowy kwas	5
168	Oktan	200
169	Ołów i jego związki nieorganiczne (w przeliczeniu na Pb)	0,05
170	Ozon	0,1
171	Pentan	100
172	Pięciochlorek fosforu	0,3
173	Pikrynowy kwas	0,1
174	Pirydyna	5
175	Propylowy alkohol	200
176	Rtęć i jej związki w przeliczeniu na Hg: a) organiczne b) nieorganiczne	0,01 0,05
177	Selen i jego związki (w przeliczeniu na Se)	0,1
178	Siarki chlorek	5
179	Siarki dwutlenek	20
180	Siarki trójtlenek	1
181	Siarkowodór	10
182	Siarkowy kwas	1
183	Styren	100
184	Sześciochlorocykloheksan	0,05
185	Sześciometylenodwuzocyjanian	0,05
186	Tal	0,1
187	Tellur	0,01
188	Terpentyna	300
189	Tetralina (czterohydronaftalen)	100
190	Tiuram (dwusiarczek czterometylotiuramu)	0,5
191	Toluen	100
192	o-Toluidyna	3
193	Trójtchlorek fosforu	3
194	Trójtchlorobenzen	10
195	Trójtchloroetan (1.1.2-)	100

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m ³
196	Trójchloroetylen	50
197	Trójkretylu fosforan	0,1
198	Trójnitrotoluen (TNT)	1
199	Tytan	10
200	Uran (związki nierozpuszczalne)	0,075
201	Uran (związki rozpuszczalne)	0,015
202	Wanadu pięcioletek (pyły)	0,5
203	Wapniowy tlenek	2
204	Węgla dwusiarczek	25
205	Węgla tlenek	30
206	Winyłu chlorek	30
207	Żelaza tlenki (dymy) w przeliczeniu na Fe	5
208	Pyły zawierające wolną (krystaliczną) krzemionkę powyżej 50%	2
209	Pyły zawierające wolną (krystaliczną) krzemionkę poniżej 50%	4
210	Pyły zawierające azbest	2
211	Pyły grafitu	2
212	Inne nietrujące pyły przemysłowe	10

B.

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne natężenie
1	2	3
1	Hałas na stanowiskach pracy w halach fabrycznych, kopalniach i na otwartej przestrzeni — wyrażony w dB(A)	90 dB(A)*

*) Praca w hałasie o poziomie powyżej 90 dB (A) jest dopuszczalna wyłącznie przy zastosowaniu takich ochron słuchu, które zmniejszają poziom hałasu dochodzącego do ucha co najmniej do wartości 90 dB (A).

Zasady dokonywania pomiaru hałasu (zmienność i natężenie) określą wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.